

KFS – FÖR FÖRETAG I SAMHÄLLET'S TJÄNST

ÅRSREDOVISNING 2010

Del 1

VD har ordet	2
Året i korthet	4
Vårt uppdrag	9
Medlemsföretag	10
Stämma och styrelse	11
Förvaltningsberättelse - koncernen	13

Del 2

Koncernen

Resultaträkning	1
Balansräkning	2
Noter	4
Revisionsberättelse	9

KFS Företagsservice AB

Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Noter	13
Revisionsberättelse	14
Granskningsrapport	15

För mer information om KFS verksamhet hänvisas till KFS företagspresentation och verksamhetsplan 2011.

VD HAR ORDET

En blick tillbaka på 2010, som också är mitt eget första hela verksamhetsår, säger mig att KFS är på rätt väg och har stor potential framöver.

KFS kärnverksamhet är medlemsnytta genom avtal, medlemservice och konferenser. Den rullar på under ständig utveckling.

Avtal 10 landade med ett tvåårsavtal på arbetsmarknadens ”riktmärke” för majoriteten av våra branschavtal, med undantag för tre låglönebranscher som hamnade på SKL:s lönenivå. Majoriteten av KFS-avtalen löper ut den 31 mars 2012.

Medlemsservicen, med möjlighet till råd & dåd och förhandlingsstöd är en ständigt pågående vardagsverksamhet. De flesta medlemmar har behov av att prata med sin rådgivare och förhandlare, från någon gång per år till varje vecka.

Utbildningar, med ett 25-tal kostnadsfria utbildningar i programmet. Många företag föredrar dock att betala för en personligt utformad utbildning på företaget. Då kan många fler chefer från företaget delta till en väsentligt lägre tids- och resekostnad.

Friskare företag är en av KFS framgångsrika verksamheter. Under namnet Friskare Företag startas olika projekt och studier för att lyfta fram aktuella områden och goda exempel från arbetslivet. Arbetet sker i samverkan med branschråden och KFS fackliga parter. Genom sina nätverk, seminarier i angelägna ämnen och uppskattade skrifter har verksamheten fått uppmärksamhet långt utanför KFS egen sfär, och flyttar därför fram KFS positioner.

Branschråden säkerställer att vi på KFS verkligen arbetar för medlemmars och branschens nytta. Branschråden är så bra att de borde bli bättre. De är medlemmarnas öra och driver frågor som är viktiga för just sin bransch. Men vi behöver utveckla kommunikationen, få bättre kunskap om branschens verksamheter och bli en tydligare plattform för hela branschen.

Konferenser och nätverk - KFS-dagar, branschmöten, Ordförande/VD-konferensen, Personalchefsnätverket och energibranschens arbetsmiljönätverk är välbesökta och uppskattade möten. Just därför måste vi ständigt försöka utveckla dessa mötesplatser till att bli årets höjdpunkter för KFS medlemmar.

Styrelsen är ett forum för att både stödja och utveckla KFS för mesta möjliga medlemsnytta. Blandningen av politiskt valda ordföranden och VD:ar från medlemsföretagen ger gott stöd för att lotsa oss fram i den politiska miljön, samtidigt som vi är starkt förankrade i de operativa verksamheterna.

Trygghetsfonden är partsgemensam med betoning på gemensam. Där samarbetar parterna för att ge mesta möjliga stöd till både övertaliga och företag. Även om KFS-företagens verksamheter är stabila och verkar på lång sikt, sker löpande effektiviseringar. Om ett bolag tappar en upphandling, sker dramatiska neddragningar. Fondens verksamhet är viktig.

KFS Ekonomi 2010 visade ett stort överskott. Det beror bl a på att vissa projekt inte kunde komma igång fullt ut och att vd-programmet ställdes in eftersom vi fick för få deltagare.

De stora frågorna för KFS under 2010 kan sammanfattas i fusionsprocessen mellan KFS och SKL/Pacta och Avtal 10.

Fusionsfrågan präglade varje möte inom KFS. I november avbröts fusionsdiskussionerna. Själva processen gjorde det tydligt att KFS verkligen är en medlemsstyrd organisation, med bransch- och företagsnivån i fokus. Samhällsnyttiga bolag är speciella, behöver utveckla sina unika värden och har behov av branschtillhörighet. SKL/Pacta är ägarnas organisation. Dessvärre är KFS den enda parten som tycks inse skillnaden.

Inför 2011 lägger vi fusionsfrågan bakom oss och tar itu med en försiktig förnyelse av KFS.

KFS ska nu aktivt **rekrytera nya medlemmar**. Nöjda medlemmar är alltid den bästa reklamen. Konkurrensneutrala kollektivavtal och pensioner kommer som nummer två.

KFS har visat sig vara ett **attraktiv arbetsgivare** och har ett gott rykte. Vi har många sökande och intresserade till våra tjänster och anställer nu fem nya och välmeriterade medarbetare. Vi flyttar också till nya lokaler och inleder olika former av samarbeten.

Ledstjärnan är medlemsnyttan. Det gäller att behålla och utveckla det som medlemmarna uppskattar hos KFS idag. KFS riktmärke är - och kommer att vara - nöjda medlemmars och nöjda medarbetares fria val!

Stockholm i maj 2011

Christel Wiman
VD

ÅRET I KORTHET

- **15 branschavtal träffades i Avtal 10.** Avtalen är tvååriga och löper fram till och med den 31 mars 2012, med undantag för branschavtal Personlig Assistans som löper fram till och med den 30 september 2012.
För de flesta branschområden med Kommunal gäller en procentsats istället för krontal, utan individgarantier. För tjänstemannaorganisationerna - med undantag för Unionen och Lärarnas Samverkansråd - innehåller avtalen inga siffror eller individgarantier. I de allmänna anställningsvillkoren har mindre ändringar gjorts, bland annat anpassningar till ändringarna i semesterlagen. Rätten till föräldrapenningtillägg har utökats med 30 dagar och protokollsanteckningen beträffande lön vid förflyttning på grund av organisatoriska skäl eller till följd av sjukdom har fått en ny lydelse. Ersättningarna i lönebilagorna har räknats upp med 3,5 % från och med den 1 april 2011.
- **Samtliga branschråd** höll två årliga möten, bransch Energi dessutom två telefonmöten.
- I samband med styrelsemötet i november samlades för första gången alla ordföranden i de olika branschråden på ett gemensamt möte.
- **KFS årsstämma** lockade 250 deltagare, och ägnades mestadels åt diskussionerna om en fusion mellan KFS och SKL/Pacta. För första gången i KFS historia fick styrelsen och stämman ta ställning till två inkomna motioner från Uddevalla Energi och Mölndal Energi. Motionärerna yrkade på att fusionsamtalen med SKL/Pacta skulle avbrytas för ett omtag i processen med en ökad dialog med medlemmarna. Styrelsen föreslog att fusionsdiskussionerna borde fortsätta för att medlemmarna skulle få ett färdigt förslag att ta ställning till, men att en handlingsplan och problembeskrivning skulle tas fram, att KFS förhandlingsgrupp skulle utökas, och att ett fusionsförslag som KFS medlemmar kunde ta ställning till vid en kommande stämma skulle tas fram. Efter en debatt meddelade de två motionerande medlemsföretagen att de ställde sig bakom styrelsens förslag och stämman antog enhälligt styrelsens förslag om fortsatt hantering av fusionsprocessen

Tjänster

- **KFS-företagens Trygghetsfond** är en stiftelse utifrån ett kollektivavtal mellan KFS och de stora fackliga organisationerna på KFS område. Fonden finansierar åtgärder för att uppsagda ska få ny sysselsättning. För stödinsatser till uppsagda omsatte Trygghetsfonden 9 miljoner under

2010. Omfattas gör samtliga anställda i KFS medlemsföretag, under VD-nivå, med minst ett års tillsvidareanställning, med lägst 16 timmars arbetstid per vecka. Prövningen görs alltid individuellt och behovsanpassat. Under 2010 behandlade 105 ärenden, varav 101 individuella beviljades, cirka tre promille av KFS-företagens anställda.

- Under året hade KFS-medarbetare **kontakt** med 538 medlemsföretag, det vill säga med 87 procent av KFS medlemmar, mer än målet på 85 procent.
- **KFS Pensionsavtal PA KFS 09** är ett konkurrensneutralt pensionsavtal i förhållande till TTP med premiebaserade pensioner och synnerligen konkurrenskraftigt jämfört med KAP KL som SKL/Pacta fortfarande tillämpar fullt ut. Pensionsavtalet antogs under 2010 även av branschområde Trafik..
- Under året skickades 1695 valpaket ut till nya medarbetare. Var femte gjorde ett aktivt val hur pensionspremierna ska förvaltas.

Aktiviteter och utbildningar

- 267 företag deltog i någon av de aktiviteter som KFS genomförde under 2010; kurser och utbildningar, KFS-dagarna, Ordförande-/VD-konferensen.
- 250 deltagare samlades till **KFS-dagarna i Värnamo** under temat ”Hållbart”. 70 procent besvarade utvärderingsenkäten och gav helhetsbetyget 3,8 på en 5-gradig skala. 24 personer spelade KFS-golfen på Värnamo GK.
- 150 deltagare lockades till **Ordförande/VD-dagarna** i Stockholm med tema ”Energi och styrning av kommunala bolag”. Deltagarna bjöds på information om hur nanotekniken kommer att revolutionera vårt samhälle och om tankar kring ledning och styrning av samhällsnyttiga verksamheter. 67 % svarade på utvärderingsenkäten och gav helhetsbetyget 3,7.
- Nästan varannan arbetsdag, totalt 93 dagar, genomfördes olika **utbildningar i KFS regi** för 1010 personer.
- 688 personer deltog i **KFS ordinarie utbildningsprogram** - 22 kurser och utbildningar under 33 utbildningsdagar – och gav ett snittbetyg på 4,4 på en 5-gradig skala.
- Dessutom genomförde KFS förhandlare **företagsanpassade utbildningar** på 23 medlemsföretag, totalt 60 utbildningsdagar för 322 deltagare.

- Mest populär var kursen KFS Branschavtal som dubblerades och hade 48 deltagare.
- **Aktualitetsdagarna** samlade 181 personer varav ett 60-tal i Göteborg.
- På grund av ändringar i Konkurrenslagen genomfördes ett **seminarium** i syfte att sprida kunskap om de skärpta reglerna, gränsdragningsfrågor och dess konsekvenser.
- Inleddes ett samarbete med **StyrelseAkademien** kring en unik utbildning för styrelseledamöter i kommunalt ägda bolag.
- Tre seminarier hölls under rubriken temat ”**Friskare Företag**”: Alkohol- och narkotikatest, Hållbara chefer samt Hörsel och ljudmiljöer.
- **Personalchefs nätverket** träffades två gånger och lockade 69 deltagare.

KFS deltog i och sponsrade följande event:

- **KOMMEK-mässan** är en mötesplats för alla som är verksamma inom den offentliga ekonomin, med ca 4000 deltagare. Hela 825 mässdeltagare fick lära mer om KFS verksamhet i KFS Casino, ett samhällsnyttigt spel för att beskriva vinstmodellen som innebär både ekonomisk vinst och långsiktig utveckling av samhället.
- **KFS Casino** fanns även på plats på **FörTurs destinationsdag** på Arlanda, Sky City. FörTur (Föreningen Turism i Sverige) är en intresseorganisation för svensk turism och medverkar aktivt för utvecklingen av den svenska turismnäringen.
- Studieförbundet Näringsliv och Samhälle, SNS, arrangerade under **Almedalsveckan** ett ekonomiskt seminarium där KFS/Anna Thoursie, tillsammans med finansminister Anders Borg och professor **Michael Burda**, Humboldt Universität zu Berlin och makroekonom **Kevin Daly**, Goldman Sachs, diskuterade utmaningar för den ekonomiska politiken i Sverige och Europa.
- För fjärde året i rad sponsrade KFS **Bussforar-SM** 2010 vars final ägde rum i samband med branschmassan Persontrafik 2011. Bussforar-SM arrangeras av Bussbranschens riksförbund i syfte att öka fokuset samt höja statusen på bussforaryrket.

Kommunikation

- **KFS Magasin** utkom i fyra tryckta utgåvor, och skickades ut till drygt 3000 adresser, utvalda personer i medlemsföretagen samt ledningen i samtliga kommuner.

- Mer än 1300 mottagare fick det elektroniska nyhetsbrevet **KFS Nyhet** i 13 utgåvor.
- **KFS Arbetsgivarinfo** skickades ut i fyra utgåvor till ca 910 mottagare och är den mest lästa publikationen.
- www.kfs.net hade 400-850 besökare/dag.
- **KFS Facebook**-sida hade i slutet av året 149 följare.
- Två gånger om året sammanställs **Nytt i korthet** med frågor, kunskap och erfarenheter kring arbetet med **arbetsmiljöfrågor i energiföretagen** som är medlemmar i KFS. Nyhetsbrevet skickas till 195 prenumeranter, men finns också tillgängligt för nedladdning på hemsidan.

Övrigt

- Anställdes en **chefsekonom**.
- Totalt fanns 16 personer anställda på KFS.
- Vid midsommar flyttades KFS servrar och IT-service utanför huset för att använda en så kallad **Citrix-lösning**.
- **Avbröts och avslutade fusionsdiskussionerna med SKL/Pacta**. Efter flera års diskussioner mottog KFS presidium i november ett ”slutbud” från SKL/Pacta. Slutbudet, i kombination med SKL:s svar på KFS frågor i anledning av budet, resulterade i att KFS presidium inte ville rekommendera KFS styrelse att anta anbudet. Detta på grund av alltför begränsade möjligheter att säkra och utveckla branschanpassade avtal utifrån medlemsföretagens behov och att SKL:s inställning talade för att den nya organisationen inte skulle bli i grunden vare sig självständig eller medlemsstyrd.
- Omstartades projektet **Affärsmässig samhällsnytta**. Syftet med det nya projektet är att visa den samlade kraften och samhällets behov av våra medlemmars verksamhet och deras gemensamma nämnare, samt öka kunskapen om våra medlemmar som företag och arbetsgivare. Projektet består av ett kartläggnings- och analysarbete i tre delar:
  - KFS ska delta i, och ibland initiera, analyser av den samhällsekonomiska utvecklingen och relevanta samhällspolitiska utredningar.
  - KFS ska göra branschspecifika kartläggningar och analyser. Exempel på detta är globaliseringens konsekvenser, affärsmöjligheter och konkurrenssituation, och energiförsörjning och klimatförändringar.

- KFS ska utveckla branschspecifika HR-kunskaper för att underlätta medlemsföretagens strategiska arbetskraftsförsörjning.
- KFS initierar även ett nytt forskningsprojekt med SNS. För att analysera spelreglerna och konkurrensen på energimarknaden, har KFS ingått ett avtal med Studieförbundet Näringsliv och Samhälle, SNS, om att delfinansiera och medverka i planeringsfasen av ett av SNS forskningsprojekt. Frågeställningar är bl a *Är skillnaderna i lagstiftning mellan olika typer av offentligt ägande ändamålsenliga?* och *Går lagstiftningen i takt med globaliseringen?* Dagens lagstiftning innebär betydligt större begränsningar för ett kommunalt energibolags affärsmöjligheter, än för ett statligt eller internationellt, som ofta ägs av andra stater.

VÅRT UPPDRAG

Kommunala Företagens Samorganisation, KFS, är en ideell förening och central arbetsgivarorganisation med dotterbolaget KFS Företagsservice AB. De kallas i denna skrift gemensamt för KFS.

KFS är en arbetsgivarorganisation som ger service i arbetsgivarfrågor till samhällsnyttiga företag i kommunerna. Vi vill bidra till att göra våra medlemsföretag till de bästa arbetsgivarna i effektiva och konkurrenskraftiga samhällsnyttiga bolag, var och en i sin bransch, i ett långsiktigt hållbart samhälle. Vi gör det genom att ta fram anpassade konkurrenskraftiga avtal, ge skydd vid arbetsmarknadskonflikter, stöd vid organisationsförändringar och riktigt bra service.

Det är inte verksamhetsform eller typ av ägare som förenar våra medlemsföretag, utan samhällsnyttan som de levererar. 20 procent av KFS medlemsföretag är helt eller delvis privata.

KFS ska vara nöjda medlemmars frivilliga val och ett förstahandsalternativ för samhällsnyttiga företag som söker arbetsgivar-service. KFS ledstjärna är medlemsnyttan. KFS ska uppfattas som en tydlig och stark företrädare för sina medlemmar.

Detta gör vi genom att:

- 1) Förhandla fram centrala kollektivavtal för 15 olika branscher med målet att skapa konkurrensneutrala avtal, som ger möjligheter till avtal på företagsnivå.
- 2) Biträda vid lokala förhandlingar och genomföra centrala tvisteförhandlingar. Vi hjälper till i arbetsrättsliga processer, bolagsbildningar, tvister och domstolsförhandlingar.
- 3) Sprida information och kunskap – genom att skapa arenor för nätverk och erfarenhetsutbyte, anordna utbildningar och konferenser, producera olika skrifter, tidningar och nyhetsbrev samt en aktuell hemsida.
- 4) Ge support i arbetsgivarfrågor

MEDLEMSFÖRETAG

Antal medlemsföretag och anställda vid dessa 2010*

Bransch/verksamhetsområde	Antal		Antal	
	företag	%	anställda	%
Anläggning	14	2 %	2 100	6,1 %
Energi	232	38 %	11 800	34,3 %
Fastigheter och Näringsliv	41	7 %	2 000	5,8 %
Flygplatser	8	1 %	400	1,2 %
Konsult och Service	38	6 %	600	1,7 %
Läns- och regionmuseer	20	3 %	1 000	2,9 %
Parkering	6	1 %	100	0,3 %
Personlig Assistans	32	5 %	4 200	12,2 %
Renhållning	22	4 %	1 500	4,4 %
Trafik	12	2 %	3 700	10,8 %
Trafikhuvudmännen	19	3 %	900	2,6 %
Turism och Fritid	65	11 %	1 100	3,2 %
Utbildning	50	8 %	2 100	6,1 %
VA	28	5 %	1 600	4,7 %
Vård och Omsorg	30	5 %	1 300	3,8 %
Totalt	617	100 %	34 400	100,0 %

*december 2010

STÄMMA OCH STYRELSE

KFS ordinarie stämma hålls varje år före juni månads utgång. 2010 års KFS-dagar med årsstämma hölls i Värnamo den 26-27 maj.

KFS styrelse

KFS styrelse består av såväl ägarrepresentanter som verkställande direktörer. De femton ledamöterna jämte lika många suppleanter utses av den ordinarie stämman. En majoritet av styrelsens ledamöter och suppleanter, hälften plus en, utses bland de förtroendevalda. Övriga ledamöter och suppleanter i styrelsen utses bland medlemsföretagens verkställande ledning. Styrelsens ordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande utses av ordinarie stämma och utgör KFS presidium. Av dessa utses ordföranden och 1:e vice ordföranden bland de styrelseledamöter som är förtroendevalda och 2:e vice ordföranden utses bland de styrelseledamöter som är från medlemsföretagens verkställande ledning.

På föreningens årsstämma i Värnamo den 26 maj 2010 erhöll styrelsen nedan angivna sammansättning. På Bolagets stämma beslutades om samma styrelsesammansättning som i Föreningen.

Styrelsen har förutom det konstituerande sammanträdet haft fem sammanträden under verksamhetsåret.

Verkställande direktör har varit Christel Wiman.

Ordinarie ledamöter

Carl Cederschiöld (M), Dalkia Energy and Building Services AB, Stockholm, ordförande
Frank Andersson (S), Got Event AB, Göteborg, 1:e vice ordförande
Ann-Mari Ståhlberg, Växjö Energi AB, 2:e vice ordförande
Johan Castwall, SISAB Skolfastigheter i Stockholm AB
Sven-Anders Christensson (M), Öresundskraft AB, Helsingborg
Kerstin Eriksson (S), Oskarshamn Energi AB
Liisa Eriksson Hundertmark, Fyrishov AB, Uppsala
Marianne Forslund, Gryning Vård AB, Göteborg
Lennart Kollmats, Stiftelsen Hallands läns museer, Halmstad
Mats Lindbom (C), Affärsverken i Karlskrona AB
Helene Odenjung (FP), Göteborgsregionens Internationella Skola AB
Harriet Roosquist (S), Jönköping Energi AB
Lars-Göran Salevik, Uddevalla Omnibus AB
Jan Samuelsson, Lunds Energikoncernen AB
Annelie Wallberg (S), Ljusdal Energi AB

Suppleanter

Kjell Brodin (KD), Vetlanda Energi och Teknik AB
Marie Fridén (M), Borås Djurpark AB
Håkan Gustafsson, Umeå Parkerings AB
Mona Hilbertson (S), Hässleholm Vatten AB
Stig Hård, Gryaab AB, Göteborg
Hanna Kauppi, Särnmark Assistans AB, Stockholm
Fredrik Lundén (M), Tekniska Verken i Linköping AB
Ingrid Lundin (S), Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB
Lennart Olausson, Business Region Göteborg AB
Rolf Persson, Hallandstrafiken AB, Falkenberg
Bengt Walter, Rosensparregymnasiet AB, Falkenberg
Kent Wemner, Stockholm Entreprenad AB
Ingvar Wiklund (S), Härnösands Energi och Miljö AB
Dan Åberg (M), Skara Energi AB
Åsa Ögren (S), Umeå Vatten och Avfall AB

Revisorer

Föreningens lekmannarevisorer har varit Gunnel Forsberg, SL, AB Storstockholms Lokaltrafik, och Bo Bengtsson, SENAB Sjöbo Elnät AB, med Tord Andersson, Kommunalförbundet Norrvatten, och Torsten Skatt, Uppsala Vatten och Avfall AB, som suppleanter. Auktoriserad revisor har varit Kent Westerlund med auktoriserade revisorn Magnus Fagerstedt som suppleant, båda Ernst & Young AB. Bolagets revisorer har varit desamma som i Föreningen.

Förhandlingsdelegerande

KFS förhandlingsdelegerade utgörs av KFS presidium och ytterligare tre ledamöter som styrelsen utser. Under 2010 har Carl Cederschiöld, Frank Andersson, Ann-Mari Ståhlberg, Liisa Eriksson Hundertmark, Mats Lindbom och Harriet Roosquist ingått i förhandlingsdelegerade.

Valberedning

Ordinarie årsstämma utser KFS valberedning som arbetar enligt fastställd instruktion. Inom valberedningen utser årsstämman ordföranden bland de förtroendevalda.

Under 2010 har Bertil Elvefors (M), Höganäs Energi AB, varit valberedningens ordförande och sammankallande. Därutöver har Lars O Ericsson (C) Fyrishov AB, Maria Lind (S), Söderhamn NÄRA AB, Margaretha Nilsson-Moe, Byängsskolan AB samt Ulf Östrand, Ystad Energi AB, utgjort KFS valberedning.

KONCERNEN

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avge följande årsredovisning för ideella föreningen Kommunala Företagens Samorganisation (KFS), organisationsnummer 802014-0821, med säte i Stockholm, och koncernen avseende perioden 1 januari – 31 december 2010. I koncernen ingår dotterbolaget KFS Företagsservice AB, organisationsnummer 556423-7906.

Medlems- och serviceavgifter

Sedan den 1 juli 1991 drivs KFS verksamhet dels i en ideell förening, moderföretaget, dels i dotterbolaget KFS Företagsservice AB. Till föreningen betalas en medlemsavgift, till bolaget en serviceavgift. Under åren 2003-2004 gjordes också en extra utdebitering till konfliktfonden på 0,1 % av medlemsföretagens bruttolönesumma år 2002 respektive 2003.

KFS årsstämma den 27 maj 2009 i Kiruna beslutade enligt styrelsens förslag att den totala årsavgiften 2010 skulle bibehållas med 0,31 % av föregående års bruttolönesumma, dock som högst i årsavgift 13 prisbasbelopp och som lägst 4 000 kronor.

Av årsavgiften utgör 1 000 kronor medlemsavgift till föreningen. Resterande del är serviceavgift till bolaget.

Kapitalförvaltning

KFS Ideella Förenings, moderföretagets, placeringsstrategi följer sedan 1994 den strategi som beslutas av Kollektivavtalsstiftelsen KFS-företagens Trygghetsfond. Trygghetsfondens styrelse beslöt i början av 2008 att Handelsbanken ska förvalta hela portföljen samt att policyn ändras så att man tillåter avvikelser i fördelningen mellan svenska aktier, globala aktier och svenska räntor från +/-3 % till +/-10 %.

Fördelningen mellan de olika tillgångsslagen har under året hållits inom de ramar som Placeringspolicyn enligt nedan anger.

Utdrag ur Placeringspolicy antagen 2003-06-11, ändrad 2008-03-13 och senast fastställd 2010-09-28

<u>Tillgångslag</u>	<u>Min</u>	<u>Normal</u>	<u>Max</u>
Svenska aktiefonder	10 %	20 %	30 %
Utländska aktiefonder	20 %	30 %	40 %
Svenska räntefonder	40 %	50 %	60 %

Efter att världen genomlidit en av de värsta recessionerna sedan 1920-talet började optimismen återvända under 2009. Med ljusare framtidsutsikter steg konsumtionen och företagen ökade sina investeringar samt skruvade upp produktionstakten. Både producenter och detaljister byggde åter upp sina lager till nivåer som bättre stämde med de nya framtidsutsikterna. Lageruppbyggnaden hjälpte till att skapa höga vinster för industrin. Under sommaren 2010 kom lagren upp på ”rätt” nivåer igen och företagen behövde bara producera för att möta slutförfrågan. Det ledde till skakiga makroekonomiska indikatorer och slagiga marknader. Det blev dock allt tydligare att den slutliga efterfrågan fortsätter att förbättras, mycket tack vare kraftiga stimulanser från både finans- och penningpolitiken. Under 2010 förbättrades den globala ekonomin fundamentalt. Samtidigt blev det tyvärr också uppenbart att problemen i Sydeuropa var värre än befarat. Efter att Grekland begärt hjälp tvingades även Irland att följa efter. Det ser nu ut som att ytterligare länder i Europa kommer att behöva stöd under 2011.

Sverige har varit förskonat från de kraftiga husprisen som vi har sett i USA. Tack vare detta har den svenska konsumtionen varit fortsatt stark igenom hela krisen. Sveriges statsfinanser är också i utmärkt skick, vilket var gynnsamt i ett skede då det huvudsakligen var de skuldtyngda länderna som fick se sina lånekostnader skjuta i höjden. Trots att den svenska ekonomin är den starkaste i Europa förblir räntenivåerna förhållandevis låga. Detta stödjer både konsumtion och företagsinvesteringar.

Den globala ekonomiska återhämtningen fortsatte under andra halvåret 2010. Tillväxtmarknaderna är nu återhämtade och håller uppe den globala tillväxten. Flera tillväxtmarknader visar till och med tendenser till överhettning.

Stämmingsläget på marknaden skiftade kraftigt under andra halvåret 2010. I ena stunden hade marknaden fokus på starkare statistik och stimulanser från centralbanker, för att i nästa stund skifta fokus till de stora strukturella obalanserna globalt och skuldcrisen i Europa. Räntemarknaden har dock reagerat starkare på negativa nyheter än på de positiva.

Flera händelser under andra halvåret 2010 bidrog till bredare ränteuppgångar. Stresstesterna av det europeiska banksystemet visade att 93 % av bankerna klarade testet. I slutet av augusti signalerade centralbankschefen i USA, Ben Bernanke, att Federal Reserve kanske behövde utöka sina kvantitativa åtgärder, d v s stödköpa statsobligationer, då inflationen ansågs vara för låg för maximal sysselsättning och långsiktig prisstabilitet. De utökade kvantitativa åtgärderna började också genomföras i slutet av 2010. Detta tolkades positivt och blev en vändpunkt i riktningen på räntemarknaderna i både Europa och USA. Efter ca fem månader med kraftigt fallande räntor vände de åter uppåt.

Även i Tyskland steg räntorna, trots att den tyska marknaden har varit en ”flight to safety”- marknad när övriga länder i euroområdet försvagats. Skuldkrisen fördjupades under hösten 2010, trots 750 miljarderspaketet och EU:s beslut att förlänga stöden med hjälp av en fond som träder i kraft efter 2013. Dessutom fortsatte Europeiska centralbanken, ECB, med stora likviditetsstöd till marknaderna i kombination med stödköp av obligationer i de krisdrabbade länderna, framför allt Grekland, Irland, Portugal och Spanien. Under senare delen av 2010 fick även Irland ett stödpaket.

Trots stödpaketen och räddningsinsatserna övertygades inte räntemarknaderna. Paketet bedömdes vara för små och problemen alltför stora för att det skulle vara intressant att låna ut pengar till problemländerna, vilket ledde till fortsatt extremt höga räntor. I slutet av året ökade förväntningarna på ECB att göra ett större uppköpsprogram i likhet med Federal Reserve i USA. Än så länge finns dock ingen information som tyder på detta. Internationella valutafonden, IMF, har däremot signalerat att den vill fördubbla det ursprungliga paketet för att öka förtroendet.

Föreningens ränteportfölj steg under 2010 med 1,06 % (2,05 %), vilket kan jämföras med index, som var +1,34 % (-0,22 %). Avkastningen för Föreningens utländska aktieportfölj var +3,98 % (+17,73 %) med jämförande index +4,46 % (+17,37 %) och avkastningen för den svenska aktieportföljen var +29,00 % (+56,21 %), jämfört med index +26,90 % (+53,31 %).

Den totala portföljens avkastning under 2010, inklusive realiserade värdeförändringar, uppgick till 8,29 % (17,97 %).

Enligt placeringspolicyn ska placeringar undvikas i företag som har sin huvudsakliga verksamhet, produktion eller försäljning inom krigsmateriel, tobaksvaror eller alkoholvaror. Denna begränsning har inte genomslag i de jämförelseindex som ovan angivits.

Redovisningsprinciper

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget samt dotterföretag i vilket moderföretaget direkt och indirekt äger aktier motsvarande mer än 50 % av rösterna.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Det innebär att förvärvade dotterbolags tillgångar och skulder upptagits till det marknadsvärde, som legat till grund för fastställande av köpeskillingen på aktierna. Koncernens eget kapital omfattar moderbolagets eget kapital och den del av dotterbolagets egna kapital som tillkommit efter det att dessa bolag förvärvats.

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagens bestämmelser och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Fordringar har upptagits till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningarna görs systematiskt över tillgångarnas förväntade nyttjandetid. Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Om inget annat framgår är principerna oförändrade i jämförelse med föregående år.

Beloppen är angivna i tusentals kronor om inte annat anges. Uppgifter inom parentes avser 2009.